

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 7P/118/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7820202066
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2021:7820202066.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti P. B., nar. XX. XX. XXXX, T. B., nar. XX. XX. XXXX a T. B., nar. XX. XX. XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Šafárikova 112, 048 01 Rožňava, deti rodičov: matky R. T., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom K., K. A. XXXX/X, a otca G. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom K., X. XXX, toho času v Českej republike na bližšie neurčenej adrese, za účasti náhradných rodičov W. T., nar. XX. XX. XXXX a I. T., nar. XX. XX. XXXX, obaja bytom K., K. A. XXXX/X, v konaní o návrhu matky na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a o zmenu v osobnej náhradnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd maloletú T. B., nar. X. X. XXXX a P. B., nar. X. XX. XXXX zve ru je do osobnej starostlivosti matky R. T., nar. XX. XX. XXXX, ktorá bude zastupovať a spravovať majetok mal. detí.

II. Otec maloletých detí G. B., nar. X. X. XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej T. B. a na výživu maloletej P. B.Š. vo výške 30 % zo sumy životného minima na každé nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, od právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca do rúk matky.

III. Súd konanie voči maloletému T. B., nar. XX. XX. XXXX o zmenu v osobnej starostlivosti, z a s t a v u je.

IV. Týmto sa m e n í rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 7P/72/2018 - 41 zo dňa 9. 8. 2018 vo výroku I, II, III voči maloletým deťom T. B., nar. X. X. XXXX a P. B., nar. X. X. XXXX.

V. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. V podanom návrhu, doručenom tunajšiemu súdu dňa 09. 06. 2020 matka maloletých detí žiadala, aby jej súd zveril maloleté deti do jej osobnej starostlivosti a zároveň aby zrušil rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 7P/72/2018 - 41 zo dňa 19. 06. 2018, ktorým boli maloleté deti T., P. a T. zverení do náhradnej osobnej starostlivosti manželov W. a I. T.. V čase zverenia maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti manželov, nemala zabezpečené vlastné bývanie, a preto jej brat spolu s jeho manželkou prevzali starostlivosť o jej deti. Je toho názoru, že toho času zanedbávajú riadnu starostlivosť o deti, keďže požívajú alkohol a deti trávajú väčšinou času pri nej. Momentálne už má zabezpečené bývanie v K., kde žije spolu s jej druhom O. T. a ich spoločnými tromi maloletými deťmi O. T., nar. XX. XX. XXXX, I. T., nar. XX. XX. XXXX a Š.S. T., nar. XX. XX. XXXX. Domácnosť má plne vybavenú a taktiež má vytvorené podmienky pre starostlivosť o jej ďalšie deti. Príjem domácnosti tvorí mzda jej druhu vo výške 400,- Eur mesačne a prídavky na deti vo výške cca 75,- Eur mesačne. Výdavky v domácnosti sú vo výške 150,- Eur mesačne a to za nájomné, elektriku a vodu.

2. Navrhovateľka - matka maloletých detí na pojednávaní uviedla, že naďalej trvá na podanom návrhu o zrušenie náhradnej starostlivosti a zverenie maloletých detí do jej osobnej náhradnej starostlivosti, pretože už má vytvorené podmienky pre riadnu výchovu a starostlivosť o maloleté deti. So zverením maloletých detí v čase rozhodovania do náhradnej osobnej starostlivosti jej brata a jeho manželky súhlasila, pretože sa bála, aby jej deti nedali do ústavu. Momentálne žije so svojim druhom O. T., s ktorým má ďalšie tri spoločné maloleté deti a ktorý súhlasí so starostlivosťou o jej ďalšie maloleté deti, pretože tie chodia už aj teraz každý deň ku nim domov. U nich raňajkujú, obedujú, niekedy aj večerajú a k náhradným rodičom chodia len spať. S deťmi má veľmi dobrý vzťah. Každý deň jej hovoria, že by chceli byť už s ňou, pretože už nechcú bývať u jej brata. Momentálne býva s druhom a ich spoločnými deťmi v dvojizbovom byte s kuchyňou, ktorý je riadne vybavený. Deti majú už dokonca aj svoje posteľe. O ich biologickom otcovi už 10 rokov nevie nič, nezaujímajú sa o nich. Údajne má byť niekde v Čechách.

3. Náhradný rodič W. T. na pojednávaní uviedla, že nesúhlasí s návrhom matky, pretože tá ich nechce z lásky, pretože jej ide len o peniaze. Potvrdila, že deti chodia ku matke, ale len občas. Hlavne tam idú vtedy, keď jej treba popestovať jej deti, ale nechodia ku nej pravidelne. Čo sa týka bývania a stravy, tak sú u nej spokojné a ku matke by chceli ísť len preto, že u nej môžu byť dlhšie vonku (do desiatej, jedenástej) a môžu si tam robiť čo chcú. Za náhradnú starostlivosť o maloleté deti dostávajú 1.076,- Eur mesačne. Jej manžel pracuje, ktorého príjem je okolo 500,- Eur mesačne. Deti ich poslúchajú, nie sú s nimi žiadne problémy. Dokonca maloletý T. jej v kuchyni často pomáha, spolu varia a pečú. Školskú dochádzku si riadne plnia.

4. Náhradný rodič I. T. na pojednávaní uviedol, že nesúhlasí s návrhom matky maloletých detí, pretože neuviedla dôvod, prečo ich chce späť. Myslí si, že ich chce späť len kvôli peniazom, pretože raz prišla za ním, že nemá z čoho platiť nájomné, preto jej raz prispel na nájomné v sume 200,- Eur, ale už následne nebol ochotný jej prispievať na nájom. Začala ich aj ohovárať, že oni berú len peniaze za deti, pričom o deti sa nestarajú. Uviedol, že každý deň deti majú u nich navarené, riadne sa starajú o nich, dokonca ich vedú k domácim prácam. Momentálne pracuje na pile v K. s mesačným príjmom okolo 500,- Eur.

5. Kolízny opatrovník maloletých detí na pojednávaní uviedol, že má vedomosť o tom, že matka má vytvorené podmienky na to, aby sa mohla starať o maloleté deti. Nemá vedomosť o tom, že by jej v tom bránila nejaká vážna prekážka. Taktiež sa aj viackrát maloleté deti vyjadrili, že by chceli bývať s ich matkou, a preto navrhol výsluch maloletých detí, nakoľko sa nachádzali v budove súdu.

6. Maloletý T. B. za prítomnosti kolízneho opatrovníka na pojednávaní uviedol, že naďalej chce ostať u náhradných rodičov, pretože je tam o neho riadne postarané. Zatiaľ ku svojej matke nechce ísť, pretože mu je dobre u náhradných rodičov.

7. Maloletá T. B. za prítomnosti kolízneho opatrovníka na pojednávaní uviedla, že chce ísť ku matke, pretože pri náhradných rodičoch jej nie je dobre. Ku mame chodí aj s P. každý deň, cítia sa tam lepšie. Dokonca majú tam pripravené aj posteľe.

8. Rovnako aj maloletá P. B. za prítomnosti kolízneho opatrovníka na pojednávaní uviedla, že rovnako ako jej sestra T., aj ona chce ísť ku mame. Majú radi svojich nevlastných súrodencov, ktorým sa venujú.

9. Súd sa oboznámil s rodnými listami maloletých detí, správou o vykonanom šetrení z Úradu práce, soc. vecí a rodiny v O., charakteristikami maloletých detí zo Základnej školy v K., pripojenými spismi tunajšieho súdu vedené pod sp. zn. 5 P 24/2019, 7 P 72/2018, 7 P 293/2014, 7 P 246/2014, 5 P 266/2012, 5 P 117/2013, 7 P 394/2012, P 72/01, ako aj celým obsahom pripojených spisov.

10. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny O. zo dňa 21. 08. 2020 je zrejmé, že maloleté deti P. B., T. B. a T.L. B. pochádzajú z mimomanželského vzťahu R. B. a G. B.. Rozsudkom Okresný súd Rožňava sp. zn. 7P/293/2014 - 39 zo dňa 04. 12. 2014 zveril maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti S. V.. Následne tunajší súd rozsudkom sp. zn. 7P/272/2018 - 41 zo dňa 19. 06. 2018 zrušil náhradnú osobnú starostlivosť S. V. a zveril maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti W. a I. T.. Šetrením bolo zistené, že W. a I. T. žijú v nájomnom byte v K.. Domácnosť pozostáva z dvoch miestností a kúpeľne, ktorý je kompletne zariadený. Príjem domácnosti tvorí 1.060,- Eur mesačne, z toho majú výdavky vo výške 200,- Eur za nájomné a energiu. Nesúhlasia s návrhom matky, aby maloleté deti

boli zverené do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Naopak matka ich vydiera, aby jej platili 200,- Eur. Taktiež nie je pravda, že by požívali alkohol. Ďalej bolo na základe informatívneho výsluchu úradom práce zistené, že maloleté deti nechcú byť pri náhradných rodičoch, ale chcú ísť ku matke. Šetrením u navrhovateľky - matky bolo zistené, že spolu s druhom žijú v nájomnom byte. Domácnosť je plne vybavená a taktiež aj hygiena je na dobrej úrovni. Výdavky predstavujú cca 155,- Eur mesačne, ktoré pozostávajú z nájomného, elektriku, vodu a TV. Príjem domácnosti tvorí cca 700,- Eur mesačne, z toho 400,- Eur mzda druhá O. T., príjem navrhovateľky 300,- Eur a prídavky na deti 75,- Eur mesačne. Druh matky maloletých detí O. T. súhlasil so zverením maloletých detí do osobnej starostlivosti matky a aby s nimi žili v spoločnej domácnosti.

11. Zo správy Obvodného oddelenia PZ K. zo dňa 07. 09. 2020 je súdu zrejmé, že G. B. sa už dlhší čas zdržiava v Českej republike, v T. na bližšie neuvedenej adrese.

12. Zo správy Základnej školy R. O. v K. zo dňa 16. 12. 2020 je súdu zrejmé, že vyučovacie výsledky maloletej P. B. sú veľmi dobré. Je žiačkou 4. ročníka. Na vyučovaní je aktívna, pracuje samostatne a domáce úlohy si riadne plní. V triede nevyrušuje, je zhovorčivá a priateľská. Pokyny učiteľov rešpektuje. Náklady súvisiace so školskou dochádzkou predstavujú približne 168,- Eur, ktoré pozostávajú z poplatku ZRPŠ 5,- Eur, školský klub 2,- Eur, strava 5,- Eur, školské potreby vo výške 155,- Eur (školská taška, perá, farbičky, pomôcky, úbor na TV, hygienické vrecúško...).

13. Zo správy Základnej školy K. zo dňa 17. 12. 2020 je súdu zrejmé, že maloletá T. B. je žiačkou 6 triedy. Dosahuje priemerné vyučovacie výsledky a patrí k priemerným žiakom. Má pozitívny vzťah k učeniu, je snaživá a svedomitá. Školu navštevuje pravidelne a nemá žiadne neospravedlnené hodiny. Pomôcky, ktoré potrebuje počas školského roku sú zošity, obaly na zošity, pracovné zošity cca vo výške 25,- Eur, pomôcky na výtvarnú výchovu, na rysovanie, telocvičný úbor, prezuvky a hygienické vrecúško.

14. Zo správy Základnej školy K. zo dňa 16. 12. 2020 je maloletý T. B. žiakom 7 triedy. Je pomerne živej povahy, dosť uvravený, neposedný a nedokáže dlhodobejšie udržať svoju pozornosť. Dosahuje podpriemerné vyučovacie výsledky a patrí k slabším žiakom. Jeho školská dochádzka je pomerne pravidelná, keďže má doposiaľ 11 vymeškaných neospravedlnených hodín. Pomôcky, ktoré potrebuje počas školského roku sú zošity, obaly na zošity, pracovné zošity cca vo výške 25,- Eur, pomôcky na výtvarnú výchovu, na rysovanie, telocvičný úbor, prezuvky a hygienické vrecúško.

15. Zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka O. zo dňa 14. 08 2020 je súdu zrejmé, že R. T. a G. B. nie sú poberateľmi žiadnych dávok v nezamestnanosti ani dávok nemocenského poistenia.

16. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny O. zo dňa 19. 08. 2020 je súdu zrejmé, že R. T. je od septembra 2003 poberateľkou prídavku na dieťa vo výške 74,85 Eur a je vedená od 13. 05. 2020 ako uchádzač o zamestnanie.

17. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.6) <<https://www.zakonypreludi.sk/zz/2005-36>> Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

18. Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

19. Podľa ustanovenia § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

20. Podľa ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo

výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.13) <<https://www.zakonypreludi.sk/zz/2005-36>>

21. Podľa ustanovenia § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

22. Podľa ustanovenia § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

23. Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

24. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), žalobca môže vziať žalobu späť.

25. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späť vzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

26. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania a zistenia vyššie uvedeného skutkového stavu súd konštatuje, že bude v čo najlepšom záujme maloletých detí P. B. a T. B., aby tieto boli zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá má vytvorené podmienky k tomu, aby dokázala zabezpečiť požadovanú starostlivosť o svoje maloleté deti a ich výchovu, ktorej nebráni žiadna závažná prekážka a ktorá chce, aby deti boli v jej starostlivosti, ako aj jej druh O. T., s ktorým zdieľa spoločnú domácnosť, s ktorým má ďalšie tri maloleté deti. Súd je toho názoru, že maloleté deti majú právo vyrastať so svojou biologickou matkou, a preto pri rozhodovaní prihliadol najmä na záujem maloletých detí, ktoré na výsluchu za prítomnosti kolízneho opatrovníka výslovne uviedli, že chcú ísť ku mame, pretože sa tam cítia dobre a nechcú už naďalej ostať v starostlivosti náhradných rodičov, teda ich tety W. a uja I. T.. Keďže maloleté deti so svojou matkou trávajú všetok svoj voľný čas a často ju navštevujú v dôsledku čoho sa medzi nimi vytvorilo silné citové puto, súd rozhodol tak, že maloletú T. B. a P. B. zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude oprávnená a povinná maloleté zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

27. Vo vzťahu k maloletému T. B. súd konanie zastavil, keďže matka vzala svoj návrh v časti zverenia maloletého do jej osobnej starostlivosti a výchovy späť, s ktorým v priebehu konania vyjadrili svoj súhlas náhradní rodičia, ako aj kolízny opatrovník a to s poukazom na výpoveď maloletého, ktorý prejavil záujem naďalej ostať u svojich náhradných rodičov. Súd s poukazom na vyššie citované § 145 ods. 2 CSP voči maloletému T. B. zastavil.

28. V otázke určenia výživného zo strany povinného rodiča na maloletých detí, t.j. v tomto prípade otca, súd vychádzal z majetkových a príjmových pomerov oboch rodičov, ktoré sa mu podarilo zistiť, berúc do úvahy skutočnosť, že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a na to, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby, ako je šatstvo, bielizeň, obuv a tiež potreby súvisiace s rozširovaním a prehlbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov a potrieb, prípravou na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, ako aj potreby súvisiace so zdravotným stavom, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje riadne vedenie človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Na druhej strane uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa je vždy limitované možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi rodičov, pričom sú rozhodujúce predovšetkým reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä pracovnými príležitosťami primeranými vlastnostiam rodičov.

29. Z vykonaného dokazovania sa súdu podarilo zistiť, že otec maloletých detí sa v súčasnosti nachádza v zahraničí v Českej republike, na bližšie neuvedenej adrese v T., avšak bez zistenia jeho majetkových a príjmových pomerov. Pokiaľ ide o matku, z dokazovania bolo zistené, že je poberateľkou sociálnych dávok vo výške 310,- Eur, pričom z toho prídavkov na dieťa vo výške 74,85 Eur mesačne. Po zverení maloletých detí P. B. a T. T. do osobnej starostlivosti matke, to bude práve ona, ktorá bude zabezpečovať bývanie, stravovanie a zabezpečovať i potreby na uspokojovanie ich životných, ale aj potrieb súvisiacich so školskou dochádzkou, a preto súd zaviazal len otca maloletých detí prispievať na výživu oboch maloletých detí mesačne v sume rovnajúcej sa 30 % zo sumy životného minima na každé jedno nezaopatrené nepĺnoleté dieťa, určené Zákom č.601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení.

30. Platobné miesto platenia výživného bolo určené k rukám matky maloletých detí a deň zročnosti otcovi maloletých detí bol určený vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Výživné bolo určené počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

31. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach. (§59 ods.1 CMP).

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).